

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську
православну церкву!

Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

№ 1 (194), січень 2021 р.

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

високопреосвященнішого Михаїла, митрополита Луцького і Волинського,
боголюбивим пастирям, чесному чернецтву та всім вірним Волинської єпархії Православної церкви України

Дорогі брати і сестри!

**«З нами Бог, розумійте, народи,
і покоряйтеся, бо з нами Бог.»**

Цю величну пісню пророка Ісаї співає сьогодні Православна церква, урочисто святкуючи прихід на землю Сина Божого. Різдво Христове, яке ми відзначаємо, є великим торжеством усього християнства, а краще сказати – всього людства, бо Син Божий, Творець Усесвіту, став Людиною. Він з'єднав в одній іпостасі, тобто в одній особі, дві природи: Божественну і людську. Здійснилася величезна тайна: явився невидимий Бог у плоті, народившись як людина від Діви-Матері. Незбагненність цього таїнства полягає в тому, що невміщуваний Небесами Син Божий вміщається в утробі Діви. Люди побачили Бога, Який у свій час на прохання Мойсея показати Своє лице сказав, що людина не може побачити Бога і залишитися живою, а тепер Він явився у плоті, і люди побачили Його лице.

Різдво Христове знову нагадує нам, що до нас завітав Син Божий, Спаситель світу. Він віродив у нас гідність людини, створеної на образ і подобу Божу (Бут. 1,26). Він приніс нам світло Божої правди, тобто світло святої віри, та обдарував нас новим, християнським життям – запорукою майбутнього вічного життя і щастя в Небі. Тому в цю різдвяну пору ми так радісно вітаємо свого Спасителя зворушливим співом наших прадавніх колядок, поспішаємо до наших святково прибраних церков, щоби при яслах, біля стін Богодитяти скласти наші покаяння очищені серця, переповнені живою вірою, відновленою надією та вдячною любов'ю.

Різдво Христове – це подія, що сталася в часі, але має силу вічності. Син Божий не просто наблизився до людини, але й ототожнив її з нею. Сам став людиною, поклавши початок оновленню світу, початок новому благодатному спілкуванню

з Богом. Народжений Господь вказав нам мету і сенс буття, бо Він – наша Істина, і Життя, і Шлях нашого спасіння (Ін. 14,6).

Різдво Христове було і донині є таємницею не тільки для людського розуму, але і для ангелів. Господь Бог через святих праотців, пророків готував людей до Його прийняття. Син Божий втілюється і прийшов на землю зі Своєї волі, з любові до людського роду. Він зійшов до нас із Небес для того, щоб дарувати нам вічне життя. Людина назавжди залишилася б загублим створінням, якби Син Божий не втілювався і не визволив її. Господь прийняв наше тлінне тіло, тобто таке, що страждає, потребує їжі і помирає, й оновив Його Своїм Божеством, визволив його від гріха і смерті.

Всілякий гріх перемагається стражданням. Тому Спаситель наш Ісус Христос перетерпів страждання на хресті, щоб нашу людську природу очистити від гріха. Оскільки ми християни, носимо на собі ім'я Христа, то й повинні уподібнюватися Йому в усьому, в тому числі у подоланні гріха через страждання, як у собі особисто, так і в суспільстві. Тому, коли ми не боремося зі своїми власними гріхами, Господь посилає нам хвороби, страждання і всілякі біди, щоб ми терпінням перемагали наші гріхи. Ісус Христос сказав: «Терпінням вашим спасайте душі ваші» (Лк. 21,19).

Цьогорічні різдвяні свята всі ми разом зустрічаємо не лише з великою радістю, але і з тривогою в душі, коли навколо нас панує страшна пандемія, а на Сході нашої держави ось уже сьомий рік триває війна.

В цих умовах для нас, християн, слова пророка Ісаї: «З нами Бог» – уселяють незбориму надію і тверду віру, що все, що стається в світі з кожним народом і з кожною людиною, відбувається для нашого спасіння, задля нашої користі. Бог не тільки карає за гріхи, але й милує. І навіть коли Він карає, то робить це з любов'ю заради нашого спасіння і вічного життя. Людинолюбний Бог, у Якого безодня любові до Сво-

го творіння, не бажає нашої смерті. Він хоче, «щоб усі люди спаслися і досягли пізнання істини» (1 Тим. 2,4).

Христос учив, що істинна мета земного життя людини не на землі, а на Небі; і тимчасове життя слід осмислювати й розцінювати через вічне, духовне, нетлінне життя. Він не лише говорив, а й на Собі показав, що земне подорожування починається колискою і закінчується могилою. А між першим і останнім етапами життя – неминучі скорботи і радощі, хвороби і насолоди земними благами.

Щиро вітаю всіх волинян із Різдвом Христовим і з Новим 2021 роком. Бажаю всім міцного здоров'я, Божого благословення, віри і надії, що в нас усе буде добре.

Нехай наша помісна Православна церква України з кожним роком зростає й утверджується, поступово отримуючи світове визнання.

Вітаю народних депутатів України від Волині: Ігоря Палицю, Степана Івахіва, Ірину Констанкевич, Ігоря Гудзя, В'ячеслава Рубльова, Валерія Стернійчука, а також голову Волинської обласної державної адміністрації Юрія Погуляйка, голову Волинської обласної ради Григорія Недопада і весь депутатський корпус, луцького міського голову Ігоря Поліщука, голів районних державних адміністрацій, міських рад, голів об'єднаних територіальних громад і сільських старост із різдвяними та новорічними святами. Молитовно бажаю вам мудрості, єдності й відданого служіння своєму народові.

Усім вам зичу радісних свят і веселої коляди! Благодать Господа нашого Ісуса Христа нехай буде з усіма вами.

Христос народився! Славимо Його!

З ласки Божої

митрополит Луцький і Волинський
Різдво Христове 2020/2021 р.

Луцьк

ХРОНІКА

Архієрей: Продовжуймо жити щодня

Митрополит Луцький і Волинський Михайл розповів, як християнин має сприймати посилення карантину. Про це він говорив 21 листопада після всенічної в кафедральному соборі Святої Трійці.

Архіпастир нагадав, що вірус дійсно існує і необхідно бути обережним. Проте обережним варто бути не лише під час пандемії, а завжди. Тому, що є безліч інших смертельних інфекцій та вірусів. Ми повинні дбати за своє здоров'я: вести правильний спосіб життя, частіше мити руки, а також думати про духовне здоров'я.

«Нас усіх залякали», – стверджує митрополит Михайл. Ми ходимо постійно понури, жаліємося на життя, «залягли, як ведмеді в барлогу». Але ж необхідно продовжувати жити. Вірус уже не зникне, а пандемія не закінчиться за помахом руки. І коли стане легше, достеменно не відомо. Тож нам слід продовжувати жити щодня, піклуючись про своє здоров'я.

«Моліться, нехай Господь вас збереже», – наостанок побажав владика.

Рожищанські громади здійснюють благодійні проекти

Парафія Преподобного Сергія Послушного в Рожищі взяла участь у конкурсі «Соціальні інновації громад».

Миряни з настоятелем священником Миколою Цариком розробили проєкт «Особливі таланти особливих дітей». Як розповів о. Микола, якщо вдасться вибороти грант, гроші підуть на створення дитячої гончарні.

«Соціальні інновації громад» – це модульна освітня програма благодійної організації «Львівська освітня фундація», що підтримує інноваційно-соціальні ідеї активних парафій.

Рожищанці (храм Різдва Пресвятої Богородиці) торік уже змагалася за можливість облаштувати місця для занять із театрального й образотворчого мистецтва, танців і співу. Тоді вдалося ввійти до 25 проєктів, які одержали фінансування.

Карантин вихідного дня: архієрей звертає увагу парафіян

Поки в Україні діяв карантин вихідного дня, частина вірних була збентежена щодо відвідувань храмів у неділю.

З цього приводу митрополит Михайл наголосив: у церквах єпархії богослужіння, таїнства й обряди можна звершувати не лише в суботу чи неділю. І в будні, коли там небагато людей, можна, за змогою, здійснити сповідь, причастя, хрещення, вінчання, помолитися.

Звичайно, люди ходять до Божого дому переважно в неділі та свята, у ці дні там проводиться найбільше різних відправ. Проте це зовсім не означає, що звершувати молитовні чини не можна в інші дні тижня. Зверніться до найближчого храму й уточніть у місцевого священника всі можливості.

Зокрема, в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці у всі робочі дні о 9-й ранку відправляють Божественну літургію, панахиду, молебні, хрестять тощо.

Отож, дотримуючись карантинних правил, не забуваймо про важливість спілкування з Господом, щоденну молитву. Наші християнські обов'язки цілком можна звершувати, не наражаючи на небезпеку себе та інших.

Відкрито нову сторінку парафії Старої Виживки

Про закриття старої парафіальної групи у фейсбуці через злам повідомив 23 листопада протоієрей Іван Зеленко, декан і настоятель громади Святителя Василя Великого.

Душпастир просить усіх учасників спільноти, покидаючи групу, блокувати адміністраторів і підписуватися на нову сторінку «Свято-Василівська парафія смт Стара Виживка» за цим посиланням: <https://www.facebook.com/groups/3459817237431680/>.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

13 січня — преподобної Меланії Римлянки

Свята Меланія народилася 383 року в Римі. Батьки її — люди знамениті й багаті — бачили в дочці спадкоємицю й продовжувачку роду. В 14 літ її видали заміж за знатного юнака Пініана. Меланія просила чоловіка жити в незайманості, але він хотів мати дітей. Народила дівчинку, хлопчика, які невдовзі померли. Бачачи страждання дружини, блаженний Пініан дав обітницю надалі жити так, як бажає дружина.

Віталій КЛИМЧУК

Владика Михайл взяв участь у засіданні Священного синоду

Митрополит Луцький і Волинський побував у Києві, долучившись до чергового зібрання Священного синоду Православної церкви України 24 листопада.

Перед його початком Митрополит Київський і всієї України Епіфаній привітав нашого владика з 20-ю річницею архієрейської хіротонії та вручив йому орден Святого архістрати́га Михаїла першого ступеня.

Під час засідання члени Синоду підтримали пропозицію Предстоятеля про скликання в Києві 15 грудня ц. р. Архієрейського собору Української православної церкви (ПЦУ). Синод ухвалив до видання і вжитку першу частину Службеника з послідуваннями вечірні, ранньої, Божественної літургії святителя Йоана Золотоустого та молитов до причастя у новій редакції перекладу 2020 року.

Розглянуто й ухвалено низку організаційних питань щодо унормування та приведення у відповідність найменувань і статутів окремих синодальних управлінь. Офіційно засвідчено, що між Православною церквою України та Кіпрською православною церквою встановлено повне спілкування як між автокефальними православними церквами-сестрами.

Духовенство на першій сесії Луцької міськради

Митрополит Михайл та віцеканцлер єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний 27 листопада взяли участь у першій сесії Луцької міської ради восьмого скликання.

На початку заходу присутні помолилися за успішну роботу, промовивши «Отче наш». До присутніх зі словами настанови звернувся владика Михайл. Він наголосив: «Перша столиця Євросоюзу» місто Луцьк чекає від вас плідної роботи. [У 1429 р. в Лучеську відбувся з'їзд європейських монархів, який частина дослідників трактує як першу спробу євроінтеграції. – Прим. ред.] Тому на вас сьогодні лягає велика відповідальність і надії громади на те, що місто стане не просто ошатним, а зміниться стереотип мислення і ставлення до міста», – наголосив високопреосвященний. Він також зазначив, що Луцьк має розширитися, і поблагословив переглянути межі міста в інтересах громади.

У виконанні Державного академічного во-

лінь родителі не схвалювали цього, але коли батько Меланії важко захворів, то просив у дітей прощення і настановляв іти вибраним шляхом, просив за нього молитися.

Подружжя, продавши усе своє майно, залишило Рим. Для них почалося нове життя. Вони відвідували хворих, приймали подорожних, щедро допомагали вбогим і монастирям, купуючи землі в Месопотамії, Сирії, Єгипті, Палестині. На їхні кошти було збудовано багато храмів і лікарень. Свята переписувала священні книги і роздавала їх бідним.

У той же час Меланія зшила собі власницю (сорочку для усмирення плоті в давніх монахах, найчастіше з кіньського волосу) і носила її не знімаючи. Після подорожі в Єрусалим та Єгипет, де відвідала багатьох отців-пустельників, поселилася на горі Слеонській у самотній келії, лише зрідка зустрічаючись із Пініаном. Помалу біля келії виник монастир, де збиралося біля сотні послушниць. В обителі її стараннями збудували капличку, де поховали мощі пророка Захарії, первомученика Стефана і сорока святих севастьянських. За Божим благословенням угодниця звела на горі Вознесіння Христового й чоловічий монастир.

Меланія приймала усіх, що зверталися до неї за врозумленням. Багато чудес сталося за молитвами блаженної. Її праведна земна дорога завершилася 439 року.

Життя Меланії Римлянки зовсім не означає, що спастися можна тільки цураючись інтиму. Статеві взаємини чоловіка й жінки в законному шлюбі – це виконання Божої заповіді «плодіться і розмножуйтеся» (Буття, 1:28). Однак є люди, котрим накреслено інший, чернечий шлях.

линського народного хору прозвучав духовний гімн України «Боже великий, єдиний».

Голова Луцької територіальної виборчої комісії Марія Парфенюк озвучила підсумки виборів, вручила новообраним депутатам посвідчення й нагрудні знаки. За підсумками виборів міського голови переміг Ігор Поліщук, йому теж вручили посвідчення і нагрудний знак.

Віднайдено підземелля під луцьким монастирем

Під Замковим Свято-Архангельським чоловічим монастирем розкопали підземелля XVII ст. Про це 27 листопада повідомив у фейсбуці науковий співробітник Охоронної археологічної служби України Віктор Баюк.

За сприяння митрополита Михайла дослідження провели ця служба й адміністрація Державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку спільно з Волинським національним університетом імені Лесі Українки, Управлінням культури, за питань релігій та національностей облдержадміністрації, відділом охорони культурної спадщини Луцької міськради за участю Волинського підрозділу Спілки археологів України, Луцької дієцезії Римсько-католицької церкви, Волинської крайової організації Всеукраїнського товариства «Просвіта».

Віднайдено та частково досліджено підземелля монастирського комплексу 1624 р. побудови. Зокрема, це легендарний хід-галерея, що вів у напрямку Стуру. Виявлено ряд цікавих знахідок із кераміки, скла та металів XVII–XX ст.

Архітектоніка цих підземель дуже схожа із нововідкритими підземеллями Колегіуму єзуїтів. Про них раніше повідомляли один із засновників заповідника Богдан Колосок та науковий співробітник Борис Сайчук, однак за радянського часу провести повноцінні дослідження їм не дозволили.

У єпархії вшанували голодом убієнних

З нагоди Дня пам'яті жертв голодоморів у деканатах відбулися поминальні заходи й богослужіння.

Зокрема, 28 листопада в обласному центрі заупокійну літію очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл. Богослужіння, як і щороку, відправили на Замковій площі біля пам'ятника жертвам політичних репресій.

У поминальних заходах взяли участь: духовенство кафедрального собору Святої Трійці, представники влади й громадськості, небайдужі лучани. Люди принесли із собою пам'ятні колоски, які в цей день стають символом того страшного часу.

Заклик архієрея: протидіяти коронавірусу слід насамперед духовно

З благословіння митрополита Михайла протягом Різдяного посту у храмах єпархії більше молилися та били у дзвони за подолання пандемії Covid-19.

Владика доручив духовенству щоденно після Божественної літургії служити молебень із читанням молитви під час пошесті згубної (епідемії), а також подбати, аби о 12 год недільних днів звершувалося дзвоніння.

Окрім того, архіпастир закликав і духовенство, і мирян молитися щодня о 21 год, додаючи до вечірнього правила зазначену молитву.

Молитва під час пошесті згубної (епідемії)

Господи, Боже наш, багатий милосердям і милістю, що Своїм мудрим Провидінням керуєш нашим життям, вислухай нашу молитву, прийми покаєння за гріхи наші, припини пошесть згубну, яка спіткала нас, як Ти і раніше припиняв згубної пошесті серед людей.

Милосердний Спасителю, захисти здоров'я тих, хто на Тебе уповає. Лікарю душ і тіл наших, дай одужання тим, що хворіють, і підведи їх з ложа недуги та страждань. Благослови, Господи, укріпи і захисти Своєю благодаттю усіх тих, хто з благодійністю і жертівністю піклується про хворих вдома чи в лікарнях. Визволи людей в нашому місті (селі, монастирі), в нашій країні і по всьому світу від пошесті згубної, від хвороб і страждань та навчи нас цінувати життя і здоров'я як Твої дари. Дай нам, Боже, Твій мир і наповни наші серця непохитною вірою в Твій захист, надією на Твою підтримку і любов'ю до Тебе й наших ближніх.

Твоє бо є, щоб милувати і спасати нас, Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, Отцю і Сину і Святому Духу, нині, і повсякчас, і навіки-віків. Амінь.

Новостав: освячено куполи храму

29 листопада, в день апостола і євангеліста Матфея, митрополит Михайл освятив бані церкви Успіння Пресвятої Богородиці цього села Луцького районного деканату.

Із високопреосвященним за Божественною літургією співслужили: декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель парафії протоієрей Роман Нестор, інше місцеве духовенство.

На завершення відправлено молебень за подолання пандемії. Відвідини архіпастиря завершилися нагородженням активних парафіян та хресною ходою.

Свято-Успенська церква села Новостав є однією з найдавніших не тільки Волині, а й України, адже побудована у 1681 році (дату вирізьблено на балці у вівтарі). За переказами, на тому місці колись був дрімучий ліс. І який у ньому заблукала паночка. На пагорбі коло річки Черногузки її розшукали. Пан звелів звести там капличку, згодом з'явився храм.

25 лютого 2019 року рішенням парафіяльних зборів громада вирішила возз'єднатися з Православною церквою України.

Капелани бажають співпрацювати з владою

Військові священники єпархії обговорили з очільниками Волинської обласної і Луцької міської рад важливі напрямки подальшої співпраці. Про це повідомив у фейсбуці головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак.

На зустрічах, які відбулися спочатку з міським головою Ігорем Поліщуком, опісля – з головою облради Григорієм Недопадом, панотці помолилися за новообраних, побажали їм щасливої праці. Далі обговорювалися моменти співробітництва. Зокрема, щоб деякі державні за-

Продовження на с. 3

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця. Індекс у каталозі обласної періодики – 91241.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavivolyani.org.ua

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

ходи проводили не в релігійні свята; щоб капелани входили до оргкомітетів загальноміських свят; про військовослужбовців та інші питання.

На завершення душпастирї подарували обранцям народу книгу «Капелани на службі Богу і Україні».

Духовенство епархії на представленні нового ректора ЛНТУ

Священнослужителі 2 грудня взяли участь в урочистостях із нагоди призначення нового ректора Луцького національного технічного університету. Ним за результатами виборів стала Ірина Вахович.

Разом із митрополитом Луцьким і Волинським Михаїлом очільника вишу вітали: намісник жидичинського монастиря Святителя Миколая Чудотворця архимандрит Константин (Марченко), капелан цього вузу протоієрей Корнелій Хрущ, духовенство кафедрального собору Святої Трійці.

Звертаючись до професорсько-викладацького складу, високопреосвященний зауважив: «Говорячи про університет, яка епоха зараз в університеті... Першим ректором був Віктор [Божидарник], що означає [латиною] „переможець“, – той, який переміг недовіру до цього навчального закладу, який своїми трудами зробив становлення цього закладу. Здавалось, ще б чуть-чуть – і прозвучить як серйозний науковий заклад новий, молодий.

І, напевне, цю віру укріпив інший ректор, з іншим ім'ям – Петро [Савчук], що означає „камінь“ [по-грецьки], камінь віри. Це була епоха! Повірити в сам університет, тому що коли помер поважний ректор, який заснував, – звичайно, що колектив підтримував цю ідею і жив. Але потрібно було укріпити в вірі сам університет, що він буде жити, він переживе, а не зупиняється і буде „крах університету“. Це віра в колектив, тому Петру Петровичу – шана і повага, що він укріпив і зробив свій внесок.

Яка тепер епоха?.. Приходить Ірина, що в перекладі [з грецької] означає „мир“, – людина, яка приносить мир. А ви знаєте – ті, хто має відношення до грошей, до політики, до бізнесу: вони люблять спокій, мир. Це розв'язок, це конвертація, це збагачення. Така епоха зараз у розвитку університету: має наступити мир, не змагання... Тому, Ірино Михайлівно, я бажаю, щоб по вашому імені починав жити сам університет».

Владика Михаїл відвідав «дитячу парафію»

3 нагоди престольного свята митрополит Луцький і Волинський 4 грудня правив у дитячому храмі Введення Пресвятої Богородиці обласного центру.

3 архієреєм служили міський декан протоієрей Михайло Онищук, луцький районний благочинний протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель парафії протоієрей Віктор Михалевич, інше місцеве духовенство.

Діти недільної школи храму виступили із привітаннями для парафіян та панотців.

У проповіді владика Михаїл зауважив: «Ми живемо кожен день як зазвичай. Якщо б часто запитати, як пройшов день, ми можемо коротко сказати: нормально. І ось у це слово „нормально“ вкладаємо не радісний зміст, а відсутність тривоги. Можливо, пройшов дуже гарно, а ми все кажемо – „нормально“. Але Господь створив людину, щоб вона була щасливою на землі, а не просто, щоб у неї було „все нормально“. Із самим з собою як ти – в згоді, нормально ладиш самим з собою? А в світі все повинно бути добре або дуже добре. „Як в тебе в сім'ї?“ – „Дуже добре“. – „Як в тебе в родині?“ – „Дуже добре“ (або „добре“). Слово ж „нормально“ заспокоює задовольняється не то що малим, а нікчемним... Але людина – образ і подоба Божа, єдиносущна по благодаті з самим Творцем. Тобто ми, як боги, тут, на Землі, і тому „нормально“ – це слово нам не підходить. В нас повинно бути добре і дуже добре».

Візит архієрея до Катеринівської парафії обласного центру

Митрополит Михаїл 7 грудня відвідав храм Великомучениці Катерини (вул. Ветеранів, 1-А) з нагоди престольного празника й очолив Божественну літургію.

3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

Неділя 31-ша після П'ятдесятниці

Цієї неділі у храмах читається уривок із Євангелія про зцілення Ісусом незрячого жebraка, що сидів край дороги і просив милостиню. Коли йому повідомили, хто проходить повз нього, закричав: Ісусе, Сину Давидів, помилуй мене!» (Лк. 18:38). Настійність злидаря принесла плоди. Ісус Назарянин не тільки дав йому прозріння, а й спонукав іти за Собою вже зрячого вірянина: «Віра твоя спасла тебе. І він умиє прозрів і пішов за Ним, славлячи Бога; і всі люди, побачивши це, віддали хвалу Богові» (Лк. 18:42–43).

З найдавніших часів серед християн найбільш відомою з-поміж коротких молитов була т. зв. Ісусова молитва: «Господи Ісусе Христе, Сину Божий, помилуй мене грішного!» Про неї сказано у святих Єфрема, Івана Золотоустого, Ісаака Сирійця. Це найкоротший шлях єднання зі Всевишнім і водночас дуже складний. Адже всі, хто бачив диво зцілення незрячого, воздали хвалу Ісусові. Проте не всі пішли з Ним єдиною дорогою. А Спаситель каже: «Я є путь, і істина, і життя!» (Ів. 14:6).

Хто не знає «дороги» надприродного світла, духовно сліпий. Хто тільки захоплюється Христом, але не йде за Ним, то подібний до того, що в темноті сидить при дорозі й не просить про світло, не благає в Христа оздоровлення. Хто ж пізнає сліпоту свого серця – відчуває брак надприродного світла через свою гріховність.

Нині грішники навіть готові прикритися іменем Творця, аби оприлюднити власну «духовну позицію». Багато хто воліє бути

Владика повідомив, що в ті дні паломницька група з нашої епархії перебувала у Єгипті, в монастирі Великомучениці Катерини, що під горою Синай. У цій обителі зберігається рака з мощами угодниці Божої.

Згадуючи про великі муки, які довелося перетерпіти Катерині, високопреосвященний зазначив: страждання несе тягар болю, хвилювань, переживань. Страждання бувають і коли хворіємо: нам тоді важко, незручно, швидше хочеться виздоровіти або навіть померти. Важче переносити страждання самому. Муки святої Катерини проходили, якщо можна так висловитися, легко, бо не говорила погано про мучителів, а навпаки – благословляла.

Прикладом є і наші сучасники. Зокрема, архіпастир нагадав розповідь однієї парафіянки про її перебування в таборах на Колімі. Жінка згадувала не про страждання, а про хороше – як там колядували. Чому? Бо вона приписаного їй гріха не мала: страждала за Україну.

Катерину Ісус Христос укріплював, і тому укріплював, що була невинна. Господь говорить: «Прийдіть до Мене всі стружені й обтяжені і Я заспокою вас». Владика побажав, щоб сьогоднішній день був днем нашого духовного очищення. Очищати треба свою душу, бути завжди з Христом і йти до Нього.

З високопреосвященним молилися: декан луцький міський – протоієрей Михайло Онищук, маневийський – протоієрей Андрій Закидальський, настоятель протоієрей Юрій Близнюк, інше духовенство Луцького міського та Ківерецького благочинь.

«при дорозі» і навіть не планує стати на шлях Божий конкретними діями та помислами.

Дорогою до духовного просвічення є сильна віра. Вона – підстава діяльності Бога в нас. Апостол Павло говорить: «А без віри догодити Богові неможливо» (Євр. 11:6); «Праведний вірою живий буде» (Рим. 1:17). Але віра не є результатом людських зусиль, людського розуму, а радше Божим даром. Вона бере свій початок в ініціативі Всевишнього, Який розкриває нам Своє єство і запрошує нас розділити з Ним Його Божественне життя. Господь запрошує нас іти дорогою хрещення: в ім'я Отця і Сина і Святого Духа – дорогою доброти й любові, дорогою служіння, дорогою присутності там, де нас потребують. Хто йде за Христом, той досягає мету свого життя, тобто злуку з Отцем. «...Ніхто не приходить до Отця, як тільки через Мене», – каже Ісус (Ів. 14:6).

На цій дорозі дуже важливе місце займає молитва. Вона основна потреба в житті кожної людини. Як пише св. Василій Великий: «Спершу восхвали Бога, потім подякуй за добродійства, які Він тобі зробив, далі відкрий Йому свої гріхи і порушення заповідей Його, а на кінець проси в Нього те, що потрібно тобі, головне для спасіння твоєї душі».

Щоб молитва мала силу перед Господом, треба наповнити її вірою в безмежність Божої щедрості та в непохитність Його обіцянок. З Євангелія ми знаємо про дива, на які Творець уповноважив Свого Сина і які завжди приносили конкретні плоди. Отже, вірний шлях, яким веде нас Месія, однозначно приведе вірних до світла Царства Небесного.

Віталій КЛИМЧУК

На завершення архієрей вручив благословенні грамоти активним парафіянам, які немало потрудилися на благо церкви.

Митрополит ознайомився з історією храму у фотографіях: спочатку служили в тимчасовій каплиці (перша літургія відбулася 7 грудня 2011 р.), а тепер – у новому приміщенні, будівництво якого починалося п'ять років тому.

В епархії вшанували ліквідаторів ЧАЕС

14 грудня в кафедральному соборі Святої Трійці обласного центру панакхиду відслужив віцеканцлер епархії протоієрей Олександр Безкоровайний.

Молилися за упокоєння душ загиблих учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС протягом майже 35 років. У богослужінні, зокрема, взяли участь члени ГО «Союз інвалідів Чорнобиля м. Луцьк».

Такі поминальні відправи провели й у деканатах епархії.

Ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС ушановують 14 грудня. Саме в цей день 1986 року завершено будівництво захисного саркофага над зруйнованим четвертим енергоблоком. З-поміж ліквідаторів аварії – 3,5 тисячі волинців. На жаль, багато рятувальників померли через катастрофу.

У Києві відбувся Архієрейський собор

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл взяв участь у богослужіннях та заходах із нагоди другої річниці об'єднаного Помісного Собору Православної церкви України.

Як повідомив сайт pomisna.info, ієрархи зібралися 15 грудня в митрополичих палатах при Софії Київській під головуванням Митрополита Київського і всієї України Епіфанія.

Учасники заслухали привітання Вселенського Патріарха Варфоломія, Олександрійського Патріарха Феодора, Предстоятеля Православної церкви Кіпру Хризостома та Предстоятеля Елладської православної церкви Ієроніма. Далі Блаженніший владика Епіфаній виступив із доповіддю, в якій розповів про становлення Церкви, пройдений шлях за цей рік і перспективи розвитку Української православної церкви. Відбулося обговорення актуальних питань церковного сьогодення.

Архієрейський собор своїми постановами, зокрема, схвалив роботу Предстоятеля, затвердив рішення Священного синоду 2020 р., закликав православних українців дотримуватися рішень Об'єднаного Собору 2018 р. згідно з Томосом, а державу – захищати релігійну спільноту і всю країну від ворожого іноземного впливу, від намагань з-за кордону під виглядом релігійної діяльності втручатися у внутрішні справи України, руйнувати її через нав'язування неоімперської ідеології.

На завершення провели подячний молебень. Ієрархів привітали представник Вселенського патріархату митрополит Гальський Еммануїл та п'ятий Президент України Петро Порошенко.

Архимандрит про забобони як гріх марновірства

Декан монастирів епархії, намісник жидичинської чоловічої обителі Святителя Миколая Чудотворця Константин (Марченко) дав інтерв'ю інтернет-виданню «Сила правди» (sylpravdy.com).

У нашій релігії все дуже просто, бо все геніальне є простим. А люди чомусь ускладнюють своє життя, зазначають ігумен. На жаль, таких ситуацій чимало. Світ забобонів – це постійний страх і пекло в душі. На його думку, треба частіше звертатися до священників. Адже гріх марновірства – це коли людина вірить у якусь річ, її силу, якої насправді ця річ не має. З цього приводу треба читати Євангеліє, праці святих отців і вірити тільки Богові.

Отець Константин дав змістовні відповіді колезі по перу Маї Голуб (до чернечого постригу працював журналістом), зокрема, як давати дитині імена, про хрещення в монастирі, про носіння хустки дівчатами, про свічки, дзвони та багато іншого.

Намісник монастиря побажав приймати рішення завдяки тільки перевіреним інформаціям.

Підбили підсумки конкурсу «Духовні витoki Волині»

Проректор Волинської православної богословської академії протоієрей Владислав Фульмес 16 грудня був членом журі обласного онлайн-конкурсу матеріалів про сакральні пам'ятки серед районних (міських) централізованих бібліотечних систем та публічних бібліотек ОТГ Волині.

Як повідомив сайт vpba.udu.ua, на конкурс надіслали дослідження, презентації та відео. Здебільшого це описи й історії храмів, монастирів та каплиць. Переможців відзначено дипломами і сертифікатами на книги. Від академії о. Владислав передав подарунки Комунальному закладові «Центр КДСТ» села Гуща Любомльського району, котрий зайняв перше місце.

Святий Миколай – не для реклами!

У коментарі інформаційному агентству «Конкурент» (konkurent.ua) митрополит Луцький і Волинський Михаїл сказав, що не можна використовувати святителя Миколая Чудотворця в комерційних цілях.

Останнім часом для реклами якогось виду продукції напередодні зимових свят, поряд із казковими персонажами, все частіше залучають образ угодника Божого Миколая, архієпископа Мирлікійського.

«Це недопустимі речі. Якщо це Санта Клаус чи Дід Мороз – то будь ласка. Це вигадані персонажі. Але якщо людина у священничому, то так не можна, – наголошує владика. – Це хіба може бути для якогось дуже особливого дійства, як-от запалювання ялинки. І текст його повинен говорити не „купуйте тут“, а передусім про речі духовні і піднесені».

МОЛИТВА БОГОРОДИЦІ У СКРУТНІ ЧАСИ

Дивно, що досі ми не мали публікацій про одну з найстаріших пам'яток іконопису Русі-України – «Богородицю-Дороговказицю» з другої половини XIII ст. Вона знаходилася у храмі Успіння Пресвятої Богородиці с. Дорогобуж неподалік Рівного. Ще й тепер, стоячи на церковному пагорбі, в оточенні могутніх прадавніх лип, добре видно сліди давнього городища з валами, узвозами, своєрідними терасами, які колись, очевидно, служили для міської забудови.

Дорогобуж набув особливого розквіту, витримавши навалу орди Батия, і став пристановищем багатьох заможних родин, які вимушені були покинути зруйнований Київ. Завдяки дипломатичним здібностям князя Данила, володаря Волинсько-Галицької землі, вдалося уникнути того спустошення, якого зазнали інші східнослов'янські землі.

Саме з тією добою пов'язують створення славетної ікони невідомим генієм, яка не має аналогій серед подібних. Образ Богородиці-Дороговказиці був якнайбільше потрібним у ті сумні часи, коли навколишні землі вкрили руїни городів і сіл, розграбованих ординцями. Можна лише в уяві відтворити той щасливий день, коли перед очима християнського люду постало це величне диво – образ Пресвятої Богородиці.

І сьогодні на нас дивляться з ікони широко розплющені очі Діви, ніби запитуючи сучасників, чи завжди готові ми відстояти свою землю і захистити своїх дітей, храми, рідні домівки та вберегти їх від зазіхань східних чи західних наїзників.

Намалювана в стриманих кольорах, що нагадують стиглий гречаний мед, вона є найвищим досягненням малярства серед відомих нам з того часу. Збережено строгий

лад візантійських ікон, вражаючи правильність рисунку, абсолютно досконалу технологію виконання, що ставить її в ряд найбільших мистецьких досягнень усіх часів. Іко-

нописець створив величний образ Богородиці, який мав би вселити в людські душі велику надію і силу духу в такі скрутні часи.

Ішли роки, змінювалися правителі, різні лихоліття проносилися над Волинсько-Галицькою землею. Не оминули вони і город Дорогобуж (літописний, як ми тепер його називаємо). І тільки давня церква височить німою пам'яткою його колишньої величі. Вціліла й ікона, яка вже у XIX ст. прийшла в повний упадок. Прекрасні лики Богородиці й Дитяти-Христа було грубо перемальовано, вкрито декількома шарами лаків, паволоку деформовано та заховано під срібні шати невисокої мистецької вартості.

У 1960-ті роки мистецтвознавець і великий цінитель давнього мистецтва Волині Павло Жолтовський порадив забрати цей величний образ до музею. Закрита церква не могла б уберегти її від лиходіїв. Наприкінці 80-х ікону перевезли до Львова. За врятування цього шедевра взялися фахівці Львівського філіалу Національного науково-дослідного реставраційного центру України. Після низки реставраційних рад і консультацій розпочалася клопітка робота: відшарування ікони від старої дошки, вирівнювання деформацій, зміцнення левкасу та фарбового шару, розкриття від пізніших перемальовань.

Коли з-під багатовікової шкаралуці відкрився оригінальний живопис, мистецтвознавець, побачивши прадавній лик Марії, були глибоко вражені силою, що струмує з її очей. Відтоді й до сьогодні цей твір стоїть відсторонено від великої групи

збережених богородичних ікон, і дуже важко шукати якісь порівняння. Ми мало знаємо про історію його написання, автора, приналежність до якоїсь із відомих мистецьких шкіл, і тому його зараховано до ікон, знайдених на Волині.

Усі роботи з консервації та реставрації закінчено в 1991 році. Письменник Олесь Гончар, завітавши до лабораторії філіалу, де знаходилася Дорогобузька, зазначив: «Це дуже символічно, що ікона воскресла разом із Україною, яка здобула незалежність, і вона є символом її відродження».

Славний мистецтвознавець Святослав Гординський уже на схилі віку одвідав Україну і в перші дні просив показати йому цей образ. Варто було бачити його глибоке потрясіння і сльози на очах. На листочку паперу він написав: «Я багато бачив в житті, але чогось, щоби викликало в мене такі великі емоції і радість, не переживав і був би глибоко ображеною людиною, якби в житті не побачив такого дива».

Образ належить збірці Рівненського краєзнавчого музею і є в його експозиції.

Мистецтвознавець й надалі ведуть суперечки довкола його походження, творця та часу створення. Але ікона, заново оживши, дивує і дивуватиме нас величчю й силою погляду, який іде крізь віки, несучи невимовну тугу за долю Дитяти-Христа, а може, і за долю народу, долю України.

**Мирослав ОТКОВИЧ,
заслужений діяч
мистецтва України**

ЄДИНА ЦЕРКВА

ВЛАДИКА ВПЕРШЕ У ЦИХ ГРОМАДАХ ГОРОХІВЩИНИ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл побував ще у ряді парафій, котрі возз'єдналися з Православною церквою України.

22 листопада, в недільний день, керуючий єпархією очолив Божественну літургію в громаді Святої Трійці села Лобачівка.

Із його високопреосвященством молилися: декан протоієрей Андрій Сидор, настоятель священник Сергій Петрошук, інше духовенство благочиння.

У проповіді архієрей наголосив: «Щастя ми робимо там, де живем. Не треба його шукати за океаном: щастя там, де ти сам щасливий і робиш людей щасливими. Як каже преподобний Серафим Саровський: „Спасися сам – і біля тебе спасуться тисячі“. Зроби себе щасливим – і притягнеш тисячі людей, які теж біля тебе хочуть бути щасливими».

Колись у центрі села була гарна церква, але у Другу світову війну зазнала великих руйнувань. Із цегли, що залишилася від знищеного храму, збудували школу, яка діяла до 1987 року. Коли ж спорудили нову, цеглу використали знову – на зведення церкви в сусідньому селі Волиця-Лобачівська цієї ж сільради. У Лобачівці теж вивершили гарний дім Божий.

6 грудня митрополит очолив відправу на парафії Архистратига Михаїла в селі Мирне (історична назва Блудів). Тут із ним молилися отець благочинний Андрій Сидор, настоятель храму протоієрей Євген Рудь, інше переважно місцеве духовенство.

У казанні високопреосвященний, говорячи про велике свято Різдва Христового, особливості підготовки та дату його відзначення, наголосив: «Неважливе саме число [святкування], важливо, як ти підготуєшся до дня народження Ісуса Христа. Ти постився? Ти каюся? Ти молився? Ти став інший? Ти впорядкував стан своєї душі й тіла? Важливий момент підготовки, а не сам день. Святкуй його, коли забажаєш, але достойно до нього приступи».

Храм у Мирному збудували 1997 року. Багато десятиліть після Другої світової православні молилися в хатині, яку звали неподалік місця, де століттями стояла іхня Свято-Михайлівська церква, що стала жертвою воєнних дій. У селі досі розказують, що коли копали рови під фундамент новобудови, то знайшли й капсулу, яку предки мирненців за-

клали при спорудженні старого храму. Ікони з нього є і нині у церкві. Вони не мають якоїсь мистецької цінності, зате мають цінність духовну й історичну. Перед цими образами молилося не одне покоління селян.

Закінчення на с. 5

ЄДИНА ЦЕРКВА

Закінчення. Початок на с. 4

13 грудня його високопреосвященство очолив службу Божу в Покровській громаді села Пірванче.

У цей день особливого спомину апостола Андрія Первозваного з ним молилися: декан протоієрей Андрій Сидор, настоятель прото-

ієрей Андрій Суднік, інші панотці благочиння.

Під час казання владика зауважив, що проповіддю Андрія Первозваного почалося християнство на землях сучасної України. Його запровадження не було одночасним. Так, на частину Волинського краю сягла Моравська єпархія рівноапостольних Кирила і Мефодія, тож їхні послідовники хрестили волинян задовго до хрещення Києва за князя Володимира в 988 році. «Відомо: вже 992 року на Волинь прийшов єпископ, у місто Володимир... Єпископ – це адміністратор, тож, відповідно, тут уже потрібно було робити владну ієрархію. Тобто багато було парафій, багато було віруючих. Київ лише хрестився, а в нас уже структура була».

Перший храм у цьому селі датується 1577 роком, але він був зруйнований. У 1764-му на засоби громади збудовано дерев'яну Покровську церкву, а в 1939 році – муровану.

20 грудня наш митрополит уперше відвідав парафію Різдва Пресвятої Богородиці в селі Зелена й очолив Божественну літургію.

Із високопреосвященим молилися: о. Андрій Сидор, настоятель священник Андрій Апончук, інше духовенство Горохівщини.

У проповіді архієрей зауважив, що на літургії ми згадуємо про спасительну жертву Ісуса Христа. «Господь так полюбив світ, що Сина Свого Єдинокорного віддав, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, а жив життям вічним» (Ін 3:16–21) і через обітницю нагадав нам про нову людину, нового Адама.

Коли людина живе з Богом, то з нею хочеться частіше спілкуватися. А буває, що під час сповіді деякі миряни жаліються на ближніх, свою гординю виставляють напоказ, не виховують у собі смирення через покаєння. Добра людина в іншій бачить образ Божий; коли ж не з Господом, то в інших шукає недосконалість.

Усюди відвідини архієпископа завершувалися нагородженням активних парафіян церковними відзнаками. Зокрема, тут митрополит Михайл нагородив орденом «За заслуги» скарбника Марію Томороксу, деяких інших – благословенними грамотами.

Ілля САЙ,
Оксана КАРНКОВСЬКА

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

ЛИПНЕ: АРХІЄРЕЙ ПРИВІТАВ ГРОМАДУ З ЮВІЛЕЄМ

21 листопада, в день Собору Архистратига Божого Михаїла і всіх небесних сил безплотних, митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив літургію в однойменному храмі цього села (історична назва – Липно) Цуманського деканату з нагоди празника та 250-річчя церкви.

Разом із високопреосвященим служили: декан протоієрей Тарас Манелюк, настоятель священник Ігор Циліурік, інше духовенство цього й Ківерецького благочин'я та Рівненської єпархії.

Під час проповіді архієрей нагадав про силу віри. Часто ми хочемо підтвердження нашої віри у фізичному прояві, а не завжди так трапляється. Проте через це не варто переставати ходити до храму. Не варто боятися, адже коли ти перебуваєш із Богом, тобі нічого не страшно. «Свою надію поклади на Господа, – радить архієпископ, – і тоді все буде добре або дуже добре».

Медаллю «За жертвність» владика відзначив жертводавця Василя Мазнюка, деяких інших мирян – благословенними грамотами.

За даними Держархіву Волинської області, у 1770 р. на кладовищі села побудували дерев'яну приписну Михайлівську каплицю. В кінці XIX ст. замість неї постала нова, в давньому волинському стилі з дерев'яною триярусною дзвіницею. Божий дім зводився на дубових палях. За переданням, коли заміняли фундамент на кам'яний, під ним знайшли багато захоронень. Внутрішнє облаштування храму, особливо царські врата, майстерно вирізьблено з дошок. А дванадцять років тому, перекиваючи дах, під куполом знайшли українські прапор і герб, імовірно, сховані повстанцями.

Оксана КАРНКОВСЬКА,
Ольга ВЕРЕМЧУК

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2-3

У луцьких храмах –
мощі грузинського подвижника

У двох церквах нашої єпархії зберігаються частки мощей преподобного Гавриїла (Ургебадзе), грузинського святого. Реліквію з Грузії привезли до храмів Благовіщення Пресвятої Богородиці та Преподобного Іова Почаївського. Настоятелі парафій протоієрей Микола Савчук та Олександр Вронський зустріли її 17 грудня у Свято-Іовському храмі, відслуживши подячний молебень. Ушанували святиню і парафіяни.

Угодник народився 26 серпня 1929 р., був архимандритом Грузинської православної церкви. Його діяльність припала на радянські атеїстичні часи, він зазнав гоніння, проте не зрадив віру Христову. В 2012 р. Священний синод ГПЦ канонізував старця.

Владика Михайл відвідав
Миколаївський храм у Луцьку

Митрополит Луцький і Волинський 19 грудня здійснив архіпастирський візит на парафію Святителя Миколая Чудотворця обласного центру (просп. Відродження, 46).

У день покровителя міста святителя Миколая з високопреосвященним співслужили: канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, настоятель громади протоієрей Микола Гой та інше місцеве духовенство.

Із проповіддю до парафіян звернувся отець Микола Лазука, він розповів про життя і діяльність цього угодника Божого. Учні недільної школи привітали всіх присутніх із празником, читали вірші й заспівали пісні про святого.

Під час Богослужіння настоятеля храму відзначено черговою священникою нагородою.

В єпархії на Миколая провели заходи

До дня особливого вшанування святителя Миколая, архієпископа Мирлікійського, чудотворця, проведено урочисті Богослужіння та заходи.

Зокрема, 19 грудня ввечері митрополит Михайл взяв участь у традиційному запалюванні головної ялинки обласного центру. На Театральному майдані владика привітав усіх зі святом, наголосивши: нині всі можуть сміливо дивитися в майбутнє, адже сьогодні день великої надії, та побажав присутнім здоров'я, натхнення, усіяких гараздів. «Будемо вірити, що в нашому краї буде все дуже добре», – зазначив керуючий єпархією. Потому в соборі Святої Трійці архіпастир очолив вечірню.

За сприяння декана монастирів єпархії архимандрита Константина (Марченка) та Луцької міськради у триденний тур із с. Жидичин Ківерецького деканату вирушив «Автобус святого Миколая», який подорожував населеними пунктами міської територіальної громади. А молодіжна платформа «Мирт» Свято-Миколаївської чоловічої обители провела дійство «Гостини святого Миколая в Жидичині» з іграми та конкурсами. На ньому збирали кошти для хворого на лейкемію луцького школяра Антона Борціюка.

Архієрей: хай колядки почує кожен

У коментарі інформаційному агентству «Конкурент» (konkurent.ua) високопреосвященний Михайл розповідав, як колядувати в умовах коронавірусу.

Незважаючи на пандемію, коляду має почути кожен християнин, вважає владика. Традицію порушувати не можна і колядувати потрібно. Але в умовах пандемії колядникам не слід заходити в приміщення, де є скупчення людей.

Архіпастир радить колядувати швидко і якомога менше спілкуватися з господарями. Люди з ознаками хвороби не повинні ходити. А якщо в хаті, до якої прийшли, є недужий з коронавірусом, його варто тримати якнайдалі. Двері гостям можуть відчиняти тільки здорові рідні. Обов'язково мати маски, рукавички й антисептики й після кожного візиту себе дезинфікувати.

Для віри карантинні обмеження не створюють неподоланих перешкод. Радість переживає всі скорботи. Проте всі маємо бути свідомими: гостину ми завжди собі влаштуємо, а радити треба більше духовно.

Інформаційна служба єпархії

ВАРТО ЗНАТИ

«А ЩО ПЕРШИЙ ПРАЗНИК...»

Різдво Христове – одне з головних християнських торжеств, установлене на честь появи у світ во плоті Ісуса Христа від Діви Марії. Народження Спасителя відкрило можливість для порятунку душі й вічного блаженного життя для кожного християнина.

Свято з'явилося через кілька століть після самої події. Вирішальну роль у його впровадженні як окремого відіграли святі Василій Великий, Григорій Богослов та Йоан Золотоустий. Але в Єрусалимі Різдво відзначалося разом із Богоявленням аж до 634 року.

Цьому святу передують сорокаденний Різдвяний піст (Пилипівка), який закінчується на Святвечір, 6 січня. У цей день дорослі, якщо можуть, не їдять до сходу першої вечірньої зорі (яка знаменує появу на світ Ісуса).

Неодмінна різдвяна традиція – вечерею 6 січня, яка звичайно складається з 12 пісних страв (священне число в Біблії); обов'язково повинна бути кутя.

У Святий вечір за столом зазвичай збирається вся сім'я. Трапеза починається з молитви «Отче наш» і запалювання свічки як символу нашої віри. Господар вносить дідуха (сніг чи пшениці, зібраний наприкінці жнив).

Зерно з дідуха зберігали до весни, а потім додавали до посівного – «для багатого врожаю» (звичайно ж, то забобон). Заквітчували його стрічками, гілочками, ставили у красному куті світлиці – під образком. Цей дохристиянський атрибут нашої культури можна пе-

реосмислювати нині на християнський лад, адже Христос сказав: «Я – хліб життя».

Переступивши поріг, глава сімейства скидав шапку і вітався з господинею, ніби вперше входив до хати. Уся родина молиться, за померлих і за живих. Вечерею починають із куті, потім споживають інші страви.

В окремих регіонах діти носили вечерю до своїх близьких родичів: онуки – до діда й баби, племінники – до тітки й дядька, похресники – до хрещених батьків. На Поліссі такий звичай відбувався зранку: діти носили сніданок.

Після церковної відправи родина знову збирається, на святковий обід, але вже скоромний. Вітають один одного словами: «Христос рождається! Славимо Його!» або просто: «З Різдвом Христовим!»

Колядувати починали діти. Крім дітей, на перший день Різдва колядують і молодь, і дорослі, вони ходять за «звізду» та дзвоником. Найбільше у різдвяно-новорічних дійствах звучить колядок та щедрівок. А колядують до Водохреща.

Колядників прийнято обдаровувати грішми та солодощами. Але ми повинні пам'ятати, що колядування – це в першу чергу прославлення Спасителя, а не легкий підріток. На жаль, більшість нинішніх колядників знають, та й то нетвердо, одну-дві найвідоміші колядки, тобто ставляться до цієї справи недбало.

Давній та унікальний різдвяний звичай

в Україні – ходіння з вертепом. Вертеп – це пересувний мініатюрний ляльковий театр, розміщений у коробі, в якому показують цілі вистави. На Волині прадавні сліди лялькового вертепу віднайдено в Любомльському районі. Копітку справу його відродження взяв на себе уродженець тих країв Петро Савош, заслужений артист України, актор Волинського академічного обласного театру ляльок. Театральний короб поділено на дві частини – канонічну (сталий сюжет біблійної історії народження Месії) та світський. Останній змінюється кожного року, бо життя підкидає нові теми.

Популярний у нашій країні і живий вертеп. Ляльковий вимагає більше роботи щодо виготовлення і там задіяна безпосередньо одна людина – ляльковод. Живий же вертеп – це, передусім, великий колектив перебранців.

У наші дні Різдво відзначається 25 грудня чи 7 січня. Ситуація з різними датами святкування виникла через календарні розбіжності.

Юліанський календар, або ж старий стиль, був уведений Юлієм Цезарем у Римській республіці з 1 січня 45 року до н. е. У 325 році Перший Вселенський Собор затвердив його як обов'язковий для всіх християн. У 1582 році Папа Римський Григорій XIII запропонував реформу календаря. Вона була покликана ліквідувати зміщення весняного рівнодення. Бо тривалість року в юліанському календарі 365 1/4 дня, що приблизно на 11 хвилин більше, ніж довжина сонячного року, в зв'язку з чим кожні 128 літ накопичується зайвий день. А дата весняного рівнодення важлива для визначення дати Великодня. Новий календар отримав назву григоріанського. Але наступного року на соборі в Константинополі Православна церква відкинула пропозицію про зміну календаря. До речі, і Західна церква довго переходила на новий стиль.

У 1923 році сербський астроном Мілутін Міланкович розробив модифікацію юліанського календаря – новоюліанський, що однаковий із григоріанським до 2800 року. Вже в 1924 році Вселенський Патріархат, Кіпрська, Елладська, Румунська православні церкви перейшли на новий календар. У румунів і греків із цього приводу сталися великі розколи, що ніяк не виловуються й досі.

Нині Римсько-католицька церква, більшість протестантських, а також багато православних (Константинопольська, крім Афону, Олександрійська, Антіохійська, Румунська, крім Бессарабської митрополії, Болгарська, Кіпрська, Елладська, Албанська, Чеських земель і Словаччини) святкують Різдво в ніч із 24 на 25 грудня.

Православна церква України, Єрусалимська, Російська, Сербська, Грузинська, а також Українська греко-католицька святкують Різдво 7 січня, що відповідає 25 грудня за старим, юліанським календарем. Польське й Македонське православ'я, пробувши на новому стилі декілька десятиліть, повернулося на старий, оскільки благочестивий народ і майже всі священники так і не побажали переходу.

Віталій КЛИМЧУК

ОСВЯТИЛИ ДОШКУ ПАМ'ЯТІ
ГЕРОЇВ-ПРИКОРДОННИКІВ

11 грудня митрополит Луцький і Волинський Михайл зі священниками єпархії освятив меморіальну дошку героїв Луцького прикордонного загону.

З високопреосвященним молилися: канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак, капелан загону ієрей Михайло Хімчак, інше військове духовенство, командування прикордонного загону, особовий склад і рідні полеглих.

Після спільної молитви полковник Олег Вовк розповів про велику роль усіх присутніх у житті загону. Він нагородив медаллю «Українська берегиня» матерів та пам'ятною статуеткою «Слава героям-прикордонникам» – батьків Сергія Кируйчука і Сергія Гулюка. Також керуючий єпархією відзначив медалями за жертвність і любов матерів загиблих.

Пам'ятною медаллю за духовне окормлення і підтримку церкви військових прикордонників нагороджено владика Михайла, за особливу підтримку в дуже складний час (2014 рік) – почесного голову ветеранської організації загону генерал-лейтенанта Аркадія Яворівського.

Ілля САЙ

ЧУДО

В соборі Благовіщення Пресвятої Богородиці зберігаються наклейки з зображенням хреста, на яких проступають краплини мира.

У 2018 р. їх передало подружжя парафіян, коли після освячення своєї оселі помітили диво: на наклейках, наліплених священником на місцях помазання освяченою оливою, з'явилися краплі, які згодом збільшилися до плями. Про це 19 грудня повідомив сайт visnyk.lutsk.ua.

Три роки тому родина запросила настоятеля собору протоієрея Василя Мичка освятити помешкання, в якому оселилися. Коли побачили диво на шпалерах, стривожились і звернулися до душпастиря знову.

Священник заспокоїв вірних. За його словами, Господь у різний спосіб виявляє свою благодать. Якщо свячене мироточить, це свідчення Його любові.

Хрестики, які парафіяни передали до храму, помістили під скло до чудотворної ікони «Всецариця». Від них і далі виточується пахуче миро, краплі не висихають. Щосуботи біля образа служить акафіст Пресвятій Богородиці.

Цікаво, що після того як у домівці цих вірян духовенство знову провело освячення, відправило молебень, нові хрестики-наклейки також «просльозилися».

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЄПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

2 лютого

День народження: 45 років тому, 1976-го, – протоієрей Віталій Лехкобит, настоятель парафії Рівноапостольного Велико князя Володимира у Ковелі.

5 лютого

День висвяти: 15 років тому, 2006-го, – ієромонах Іов (Богуш), насельник чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького дек.

День народження: 40 років тому, 1981-го, – священник Василь Фурман, настоятель парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Білин, Святого Духа в с. Колодниця Ковельського дек.

6 лютого

День висвяти: 10 років

тому, 2011-го, – священник Олег Чвир, настоятель парафій Успіння Пресвятої Богородиці в с. Гаїове, Преподобного Іова Почаївського в с. Човниця, Преображення Господнього в с. Озеро Ківерецького дек.

11 лютого

День висвяти: 25 років тому, 1996-го, – священник Андрій Шак, настоятель парафій Апостола Іоана Богослова в с. Губин та Апостола Андрія Первозваного в с. Дубова Корча, Різдва Пресвятої Богородиці в с. Ковбань Горохівського дек.

12 лютого

День висвяти: 25 років тому, 1996-го, – протоієрей Віктор Марчишак, настоятель парафії

Покрови Пресвятої Богородиці в с. Зелена Ковельського дек.

День висвяти: 10 років тому, 2011-го, – протоієрей Матвій Олійник, настоятель парафій Великомученика і цілителя Пантелеймона в Люблинці Ковельського дек.

15 лютого

День висвяти: 20 років тому, 2001-го, – протоієрей Володимир Труш, настоятель парафії Іоана Предтечі в Луцьку.

18 лютого

День висвяти: 25 років тому, 1996-го, – протоієрей Юрій Трокун, клірик собору Покрови Пресвятої Богородиці в Ківерцях, настоятель каплиці Преподобного Агапіта Печерського в цьому місті (районна лікарня).

26 лютого

День народження: 35 років тому, 1986-го, – священник Михайло Левочко, клірик собору Благовіщення Пресвятої Богородиці в Ковелі.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

Інформаційно-видавничий центр єпархії буде вдячний за повідомлення про помилки чи недопрацювання в цій рубриці газети, а також в календарному розділі сайту pravoslaviavolyni.org.ua. Ще краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

БЛАГОДІЙНИСТЬ

У ВПБА СТВОРИЛИ БРАТСТВО «МИЛОСЕРДЯ»

У Волинській православній богословській академії започатковано благодійну формацію. Про це повідомили на сайті vpba.edu.ua та її сторінці у фейсбуці.

Братство налічує 11 студентів. Як розповів його голова дружокорник Михайло Ніколюк, про допомогу телефонують самі потребуючі або черпають інформацію з інтернету, а братчики шукають доброчинців.

Ось один із прикладів їхньої роботи. 18 грудня в луцькій кав'ярні «Старе місто» (вул. Драгоманова, 11) відбувся благодійний ярмарок на лікування Альбіни Ярмолюк. Братчики разом з іншими бажачими допомогли готувати сувеніри, які пожертвовано на зцілення 17-річної дівчини.

Альбіна Ярмолюк із села Вигуричі Луцького району хворіє на лейкемію (IV стадія). На її лікування потрібно 30 тисяч доларів. Номер картки Оксани Палій – тітки Альбіни: 5168742715933960. Родина просить молитов за важкохвору та по-сильної допомоги.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ОФІЦІЙНО

ПЕРШЕ ЗІБРАННЯ СИНОДАЛЬНОЇ КОМІСІЇ У СПРАВАХ МОНАСТИРІВ

26 листопада, в день святителя Іоана Золотоустого, члени синодальної комісії у справах монастирів та чернецтва й намісники волинських обителей відслужили Божественну літургію і провели перше засідання.

У Свято-Миколаївському храмі жидичинського монастиря богослужіння очолив голова комісії митрополит Луцький і Волинський Михаїл. Із ним, зокрема, співслужили: архієпископ Вишгородський Агапіт (заступник голови), декан монастирів Волинської єпархії архимандрит Константин (Марченко).

У проповіді владика Михаїл, говорячи про чернече життя, зазначив: «Є багато монашеских традицій: грецька, єгипетська, російська... Це все добре для них, а ми все краще повинні взяти від тих, хто вже працював на цій ниві. І нам потрібно формувати традицію українську, характерна риса якої взята з наших національних особливостей. Це й одежа, і богослужіння, і поведінка. Тому що різні традиції і кожен до Христа йде своєю дорогою».

УПРАВЛІННЯ ЄПАРХІЇ ПРОВОДИТИМЕ КОНКУРС ПРАВОСЛАВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл 22 грудня затвердив положення про конкурс як творче змагання трудівників «швидкого пера» на духовній ниві.

Конкурс проводитиметься інформаційно-видавничим центром єпархії щороку, щоби поживити висвітлення релігійної тематики журналістами (професіоналами й аматорами), покращити рівень їхніх публікацій на різні теми, пов'язані з православ'ям.

Автори зможуть подавати на конкурс в одному жанрі лише один твір. Але можна брати участь у будь-якій кількості жанрів. Причому вони положенням не обумовлені, йдеться про доробок в усіх жанрах журналістики.

Подання матеріалів – з 1 квітня до 1 травня 2021 р. Відзначення переможців проведуть на завершення молитви до Дня журналіста (6 червня) у кафедральному соборі Святої Трійці.

Інші деталі конкурсу православної журналістики – на сайті pravoslaviavolyni.org.ua, у розділі «Документи».

Протоієрей Віталій СОБКО

ВАРТО ЗНАТИ

ВОЛИНСЬКА ЄПАРХІЯ РОЗПОЧАЛА МОВЛЕННЯ В МЕСЕНДЖЕРАХ

Інформаційно-видавничий центр єпархії відкрив сторінки «Православ'я Волині» відразу в трьох популярних месенджерах – вайбері, телеграмі та ватсапі.

З благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла відтепер наші новини, анонси, фото, відео, аудіо, документи, статті та інші матеріали доступні всім користувачам цих, можна сказати, нових засобів поширення інформації.

Щоб під'єднатися до каналу, слід відкрити месенджер і написати повідомлення з проханням дати посилання на номер: +380506615668.

21 червня 2004 р. тоді ще єпископ Михаїл створив пресслужбу єпархії. У 2009-му її було реорганізовано в інформаційно-видавничий центр – один із підрозділів Управління єпархії. Його відділи: інформаційна служба, пресслужба, газета «Волинські єпархіяльні відомості», сайт pravoslaviavolyni.org.ua (+ facebook.com/pravoslaviavolyni та youtube.com/pravoslaviavolyni), телестудія «Собор», радіостудія «Благо», видавничий відділ «Ключі» (+ бібліотека-книгарня). Головою інформаційно-видавничого центру єпархії є протоієрей Віталій Собко, клірик луцького кафедрального собору Святої Трійці.

РАДИМО ПРИДБАТИ

ЖИДИЧІНСЬКІ МОНАХИ ВИПУСТИЛИ КНИГУ

Стараннями братії чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця с. Жидичин побачила світ книжка «Чернече життя за висловами святих отців подвижників».

Це переклад видання Києво-Печерської лаври 1885 року. Україномовна версія – спільний проєкт інформаційної платформи «Завтра» і жидичинської обителі під егідою синодальної комісії у справах монастирів та чернецтва.

«Щиро сподіваємося, що книга допоможе православному українцям, шукачам досконалого життя в Христі», – пише у передмові намісник монастиря архимандрит Константин (Марченко).

Книжка вийшла у львівському видавництві «БОНА», її можна придбати в Центрі туристичної інформації «Zhyduychun Center – Жидичин-центр» (с. Жидичин, вул. Ковельська, 1-А).

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ДИВІТЬСЯ
Передача «Духовна абетка»: субота, 20.30; повтор у неділю о 16 год., середу – о 7 год. «12 канал»

СЛУХАЙТЕ
Передача «Благо»: неділя, 7.30, ФМ-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Свідчення про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)
Друк – ПРАТ «Волинська друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 710-301. Зам. № 1 Наклад 1150 пр. Передплатний індекс 91241.

РЕДАКЦІЯ
Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Микола ВОЛОШИН (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1
volynkonsystoria@ukr.net
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10:00–16:00, обідня перерва – 13:00–14:00

КЕРУЮЧИЙ ЄПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел./факс (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Вице-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) info@sluzhba@ukr.net

Сайт – pravoslaviavolyni.org.ua
info@pravoslaviavolyni.org.ua
Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) – прессекретар протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68 Pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіяльні відомості». Hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – гол. редактор диякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місії діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА
Голова – протоієрей Андрій МОВЧАНЮК. Тел. (050) 661-12-46, garasd100@gmail.com

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79
Уповноважений єпархії у справах сім'ї – протоієрей Василь КЛОЧАК. Моб. (066) 571-75-27

СВЯТИНИ ВОЛИНИ

ВІДКРИТО ХРАМ НА МЕЖІ ВОЛИНИ ТА ЛЬВІВЩИНИ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл взяв участь у богослужіннях та урочистостях з нагоди освячення церкви Покрови Пресвятої Богородиці в комплексі пантеону героїв УПА поблизу хутора Черуковатиця урочища Красна Гора (межа сіл Журавники Волинської та Стоянів Львівської областей).

12 грудня на відправу в храмі наш владика зайшов із митрополитом Львівським і Сокальським Димитрієм.

Архіереїв зустрів духовенство, зокрема, горохівський декан протоієрей Андрій Сидор та намісник луцького братського Хрестовоздвиженського монастиря ігумен Никодим (Смілий), який організовуватиме тут подвір'я (скит) Братської обителі.

Церковними відзнаками нагороджено: благословенною грамотою Предстоятеля ПЦУ із нагрудним знаком – жертводавця Василя Парахіна та командира Луцького прикордонного загону полковника Олега Вовка, медалями «За жертвність» – інших офіцерів-прикордонників.

Божий дім змуровано в давньоруському стилі коштом заслуженого працівника культури України і викладача мистецтвознавства із Журавників Василя Парахіна. Ікони створила дружина добровольця, художниці пані Богдана в техніці тра-

диційного народного малювання, яку майстер відродив для настінних розписів. До будівництва храму, який зводили 32 роки, долучилися військовики Луцького прикордонного загону (останніх пів року працювали тут майже цілодобово), а також волинські бджолярі й багато інших.

Василь Григорович був свідком розстрілу повстанців і пообіцяв збудувати на цьому місці храм. Прототипом стала церква-ротонда в Зимненському монастирі. Торік на місці упокоєння воїнів УПА встановили п'ять кам'яних хрестів в українському стилі.

За почином пана Василя встановлено і пам'ятний хрест на місці, де проходив кордон між двома імперіями: Росією та Австро-Угорщиною.

Оксана КАРНКОВСЬКА

МИСТЕЦТВО

КАРИКАТУРИ БУВАЮТЬ ДУХОВНИМИ

190 років тому у Франції вийшов у світ перший сатиричний журнал «Ля карікатур». Прабатьками сучасних сатиричних видань були «Панч» у Британії, «Клядєрадач» у Німеччині, «Шершень» в Україні, з якими співпрацювали видатні художники. Назви журналів говорять самі за себе: «Перець», «Крокодил», «Вожак» (тобто «жак» білоруською), «Шпількі», «Осине гніздо», «Кропива», «Дикобраз»... Відомі майстри пензля Оноре Дом'є, Гюстав Доре, Франсіско Гоя, навіть Леонардо да Вінчі малювали карикатури.

За політичні карикатури та шаржі художників і редакторів журналів переслідували, засуджували, саджали до тюрем. За радянських часів дозволялося висміювати лише дядька Сема, «гнилих інтелігентів», п'яниць та дрібних хуліганів.

Карикатуристи, тримаючи творчість за вітром сьогодення, завжди торкаються актуальних тем. Наш земляк, технічний редактор «Волинських епархіальних відомо-

стей» Микола Волошин усе своє життя малює шаржі та карикатури. У школі з гумором оформлював стінні «Колючки» й «Прожектори», пізніше творив смішне для обласних видань «Віче», «Волинь», «Сім'я і дім», «Вісник», «Волинська газета», проілюстрував чимало дитячих книжечок та гуморесок для дорослих. Багато співпрацює з авторами, які пишуть мовою есперанто, якою й сам вільно володіє. Книжка з його шаржами до літературних паро-

Згадуєш близьких чи знайомих тобі людей, або й просто – відпускаєш думки і рука сама показує тобі щось цікаве, часом неймовірне...» – каже митець.

А минулого року під час вимушеного локдауну Микола з головою поринув у світ карикатури, беручи участь у міжнародних конкурсах та віртуальних виставках. Його роботи різноманітної тематики відібрано для виставок у Японії, Бразилії, Португалії, Індонезії, Сло-

дій шведського письменника Стена Йогансона вийшла у Нідерландах. Друкувався у Франції, Бельгії, Польщі. Мав персональні виставки шаржів у Луцьку (обласний клуб сатириків «Во!»), Фінляндії під час міжнародного фестивалю есперанто-культури KEF-2000 в Гельсінкі, у Чіппенгемі (Англія).

«Ось встанеш раненько, поки дітки ще сплять, зварив собі кави, візьмеш олівець і роздумуєш на папері, який день сьогодні чекає на тебе, що завтра буде з нами, де ж та правда та справедливість.

венії, Македонії та інших країнах. Міжнародному журі буває важко відібрати кращі 50 чи 80 малюнків із тисячі або й півтори, надісланих із різних куточків світу. Тож для учасника дуже важливо й авторитетно потрапити у фінал або в каталог виставки. Що вже казати про перемогу...

Так, до каталогу XIV Міжнародного салону карикатур на тему «Небезпеки на дорогах» у Загребі (Хорватія) увійшла його робота «Нові вершини апокаліпсису». Дорогою на водія (на життєвому шляху людини) чигають не лише поліція (закон) і хвороби, а й ота, з косою... Бережіть себе.

Упродовж цих новорічних свят у галереї ратуші невеличкого містечка Люббен у Німеччині відкрито виставку міжнародного конкурсу «Графікатур». 168 художників із 29 країн надіслали 446 робіт на тему «Мобільність» («Рухливість»). Своєю карикатурою Микола з усмішкою попереджає людей, котрі надто ризикують життям. Ангел-охоронець може й не встигнути підставити своє крило надто нерозважливій людині.

Нещодавно М. Волошин виборов призове місце в конкурсі карикатури на тему «Письменник та його творчість», що пройшов у Сирії. У цій роботі художник ніби запитує: Де літератор бере натхнення? Хто важливіший і хто більше впливає на автора – сили світла чи навпаки?

«Який великий, цікавий та яскравий світ існує десь поруч – світ весе-

лого, а часто й критичного малюнка. Ми не помічаємо прекрасного, що оточує нас, а сміємося – вже зовсім рідко, на жаль. Усміхаймося і життя стане щасливішим!» – на Різдвяні свята бажає усім нам художник-гуморист Микола Волошин.

Наш кор.

